

20 Μαρτίου 2017

Τα παράξενα κτίρια της Karuizawa στην Ιαπωνία

/ [Επιστήμες](#), [Τέχνες](#) & [Πολιτισμός](#)

Η Ιαπωνία δημιουργούσε πάντα ένα ιδιόμορφο πολιτιστικό υβρίδιο, στο οποίο το ασιατικό στοιχείο της ιαπωνικής επαρχίας με τις ανθισμένες αμυγδαλιές και την διακριτική γοητεία της πνευματικότητας παντρεύεται με το hi-tech και τους φρενήρεις ρυθμούς της μεγαλούπολης του Τόκιο, ένα αστικό τοπίο που ωστόσο, δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αμιγώς δυτικό αλλά «περίεργο»: από το streetwear των νέων, τα δυστοπικά anime, τα cafe με σερβιτόρους ντυμένους ρομπότ, τα πάντα στην Ιαπωνία δείχνουν μία εμμονή στην εικόνα, αλλά όχι με μια επιφανειακή έννοια -η οπτική εμπειρία για αυτούς είναι ο ίδιος ο αντικατοπτρισμός της ζωής και το «περίεργο» είναι ένας τρόπος ανακάλυψης του κόσμου. Όλα στήνουν δηλαδή μία κοσμοθεωρία στον αντίποδα της δυτικής κουλτούρας, δανειζόμενη όμως στοιχεία από αυτήν: αν για τον δυτικό άνθρωπο σκοπός είναι η αυτοέκφραση, για τον Ιάπωνα αυτό που έχει έχει σημασία είναι η έκφραση του εαυτού. Μπορεί η κοινωνία να είναι το ευρύτερο πλαίσιο μέσα στο οποίο το άτομο εντάσσεται, αλλά ο ίδιος ο εαυτός είναι ο μοχλός για την κάθε επιλογή και τη δημιουργία της προσωπικής έκφρασης και εκεί έγκειται η πολιτισμική διαφορά.

Και μέσα σε αυτό το «περίεργο» που χτίζει η ιαπωνική κουλτούρα, υπάρχει μία πόλη που είναι ακόμη πιο διαφορετικά παράξενη. Η ορεινή πόλη βρίσκεται μία ώρα

οδικώς από το Τόκιο και είναι η ίδια η διαδρομή που προετοιμάζει ευχάριστα τον επισκέπτη με την μοναδική ομορφιά των πυκνών δασών και με τα δέντρα να μοιάζουν σαν να πολλαπλασιάζονται καθώς το τρένο διασχίζει τα χιλιόμετρα αλλά και με την αρμονία των χρωμάτων που οι πορτοκαλιές, οι ροζ αμυγδαλιές, οι ξύλινες θύρες αλλά και το γκρι των διαμερισμάτων με τα απλωμένα ρούχα και τα μικρά εργοστάσια δένουν γλυκά.

Ο ταξιδιώτης περιμένει πηγαίνοντας στην Karuizawa να δει άλλη μία επαρχιακή ιαπωνική πόλη, αλλά αυτό που αντικρίζει τον πιάνει εξ' απήνης: από τον urban αισθητικής σιδηροδρομικό σταθμό, ως λίγα βήματα μετά, στα φωτεινά καταστήματα που προσφέρουν δροσιστικά παγωτά μετά το ταξίδι, το σκηνικό δεν θυμίζει Ιαπωνία αλλά κάποιο άλλο απροσδιόριστο μέρος. Ή μάλλον, ένα μέρος που θα έβλεπε κανείς πιθανότερα στην Κεντρική Ευρώπη ή τη Νέα Αγγλία, σκηνικό που θα ολοκληρωνόταν ιδανικά με έναν ήρωα του John Cleever με το γκρι παλτό του ανά χείρας.

Αυτή η αίσθηση της γεωγραφικής δυστοπίας οφείλεται στο ίδιο το φυσικό τοπίο της Karuizawa: τα πεύκα στο βραχώδες τοπίο των λόφων δημιουργούν κάτι το «μη ιαπωνικό». Αντί για τα μεγάλα ανοιχτά χωράφια που συνηθίζουμε να βλέπουμε στην ιαπωνική επαρχία, εδώ η πόλη αρθρώνει την αλπική αισθητική της που

ολοκληρώνεται με εξωτικές κατοικίες όπου το καφέ του ξύλινου συρματοπλέγματος διακλαδώνεται πάνω στους άσπρους ασβεστωμένους τοίχους. Τα πάντα μοιάζουν σαν να στήνουν την ιαπωνική ονειρική απεικόνιση ενός δυτικού ειδυλλιακού καταφύγιου.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο, ότι εδώ και αρκετές δεκαετίες έχει λειτουργήσει ως τόπος φυγής για σημαίνουσες προσωπικότητες: από τον πρίγκηπα Akihito το 1957, μέχρι το ζεύγος των John Lennon και Yoko Ono στα 70s και μέχρι τις φήμες που ήθελαν τον Bill Gates να σχεδιάζει να χτίσει ένα μεγάλο οίκημα στην πόλη. Και το φυσικό τοπίο δεν είναι το πραγματικά παράδοξο αυτής της πόλης, αλλά τα avant-garde κτίρια αποτελούν ένα πραγματικά μοναδικό χαρακτηριστικό.

Τα ιδιαίτερα σπίτια της περιοχής έχουν κατασκευαστεί από διακεκριμένους Ιάπωνες αρχιτέκτονες. Το Polygone House του Makoto Yamaguchi συνδυάζει τη βαριά αισθητική του μπρούτζου με το γυαλί και μοιάζει σαν ένα εγκαταλελειμμένο που κουρνιάζει κάτω από τον δασώδη λόφο. Ο συνδυασμός από σκυρόδεμα, γυαλί και ξύλο πεύκου του Omizubata N House του Iida Architects Studio με την οροφή σαν καμπαναριού φέρνει στο μυαλό αρχαία νορμανδικά πλοία. Το Passag House του TNA, όπου η είσοδος οδηγεί τον επισκέπτη σε μία περιπλάνηση στο κτίσμα δίνει την αίσθηση ότι το δάσος που βρίσκεται από κάτω είναι το ισόγειο και το ίδιο το σπίτι η σοφίτα του. Μάλλον, όμως, το πιο εντυπωσιακό στο συγκεκριμένο κτίσμα είναι ένας μικροσκοπικός πύργος κατασκευασμένος από εναλλάξ στρώματα ξύλου και γυαλιού. Για όποιον τυχερό βρίσκεται εκεί όταν νυχτώνει με αναμμένα τα φώτα απολαμβάνει ένα μοναδικό θέαμα φωτός από τα γυάλινα μέρη.

Μπορεί κανείς να αναρωτιέται πως μία πόλη 20 χιλιάδων κατοίκων αποτελεί πρόσφορο έδαφος για την πειραματική αρχιτεκτονική. Η απάντηση έχει να κάνει με την φιλοσοφία της ιαπωνικής κοσμοαντίληψης. Η Karuizawa μπορεί να είναι μία ευκατάστατη πόλη, αλλά επιλέγει να εκφράσει τον πλούτο μέσα από την έκφραση του εαυτού της: φτιάχνοντας κάτι όμορφο και ασυνήθιστο. Τα κτίσματα είναι όλα κατασκευασμένα μετά την δεκαετία του '60 και μπορεί κάποιος να βιαστεί να τα κατατάξει στον μοντερνισμό, αλλά γρήγορα αυτή η θέση καταρρίπτεται καθώς, δεν έχουν δημιουργηθεί με σκοπό να κάνουν αίσθηση στο γύρω περιβάλλον τους, αλλά είναι η ίδια η αντανάκλαση της πόλης. Τα φαινομενικά μοντέρνα κτίρια στέκουν μέσα στα δάση και τους λόφους για να υπενθυμίσουν ότι πολιτισμική κληρονομιά δεν είναι μόνο τα κατασκευάσματα του ανθρώπου, αλλά ο πολιτισμός κρύβεται κάτω από κάθε πέτρα, δέντρο ή λουλούδι και η αρχιτεκτονική στην προκειμένη, δεν χρησιμοποιείται για να πατάξει τη φύση, αλλά αποτελεί ένα παράθυρο που μας επιτρέπει την επιστροφή σε αυτή. Και σε αυτό το σημείο, ξαναγυρνάμε στο «ιαπωνικό παράδοξο»: η Ιαπωνία αρθρώνει τον ιδιόμορφο πολιτισμό της ακροβατώντας μεταξύ Ανατολής και Δύσης, μέσα από την ιδεολογία της και η αρχιτεκτονική της Karuizawa είναι ένα παράδειγμα που ξεπερνά το «περίεργο» όντας ακόμη πιο περίεργη με τους δικούς της όμορφους όρους.

Πηγή: [nytimes.com](https://www.nytimes.com)